

آغاز مناظره تلویزیونی نامزدها 4 ساعت با 8 کاندیدا

دیروز اولین بخش از مناظره انتخاباتی سه قسمتی و 4 ساعته تلویزیونی با حضور 8 نامزد احزاب صلاحیت شده از شبکه اول سیما و به طور زنده برگزار شد.

مسائل اقتصادی، محور دور اول

آغاز مناظره تلویزیونی نامزدها 4 ساعت با 8 کاندیدا

دیروز اولین بخش از مناظره انتخاباتی سه قسمتی و 4 ساعته تلویزیونی با حضور 8 نامزد احزاب صلاحیت شده از شبکه اول سیما و به طور زنده برگزار شد. برای انجام عادلانه و اختصاص وقت مساوی به 8 نامزد یاد شده، اگرچه برنامه‌ریزی دقیق و پیچیده و درخور تقدیری از سوی مسئولان صدا و سیما و با بهره‌گیری از صاحب‌نظران و کارشناسان صورت پذیرفته بود ولی خروجی این مناظره با آنچه انتظار می‌رفت فاصله داشت و اعتراض برخی از نامزدها را نیز در پی داشت. بخشی از برنامه دیروز به سؤالات تستی از نامزدها اختصاص داشت که برخی از کاندیداها، طرح این پرسش‌ها را اهانت به نامزدهای ریاست جمهوری دانسته و از پاسخ اجتناب ورزیدند، برخی دیگر نیز، تنظیم تعداد قابل توجهی از پرسش‌ها را غلط ارزیابی کردند، از جمله این پرسش را که «#171؛ در انتخاب وزرا و مدیران ارشد کدام ویژگی اولویت اول شماست؛ 1- تجربه 2- تخصص 3- پاکدستی 4- تدبیر»؛ که تمامی نامزدها پاسخ واقعی را هر چهار گزینه می‌دانستند و اعلام کردند که سؤال کاملاً غلط تنظیم شده است. این بخش از مناظره در پی اعتراض نامزدها، ناتمام باقی ماند.

شکل مناظره بدین صورت بود که ابتدا یک کاندیدا به مدت سه دقیقه به بیان دیدگاه اقتصادی خود می‌پرداخت و پس از آن هفت نامزد دیگر هر کدام به مدت یک دقیقه و نیم نظر خود را در خصوص نظرات اقتصادی آن کاندیدا بیان می‌کرد. در پایان این بخش مجدداً هر کاندیدا یک دقیقه و نیم دیگر فرصت داشت تا به جمع‌بندی نظرات خود بپردازد. در مجموع هر داوطلب شش دقیقه و نیم به تشریح نظرات خود پرداخت و همچنین یک دقیقه و نیم نیز در خصوص اظهارنظر سایر کاندیداها صحبت کرد.

متأسفانه اشکال بزرگی که در سخنان و مباحث اکثر نامزدها در مناظره دیروز وجود داشت؛ سیاه‌نمایی آنها از شرایط و موقعیت جامعه و کشور بود.

این در حالی است که انتظار می‌رفت نامزدها به بیان واقعیت‌ها پیرامون وضعیت کشور می‌پرداختند و بیشتر برنامه‌هایشان را به منظور رفع مشکلات اقتصادی مطرح می‌کردند.

گفتنی آن است که تمامی نامزدها خود در سال‌های گذشته مسئولیت‌های مختلفی را برعهده داشتند و به نظر می‌رسد سیاه‌نمایی از سوی اکثر آنها به دلیل فرار از مسئولیت‌پذیری در بروز و ظهور مشکلات کنونی در حوزه‌های مختلف است.

گفتنی است؛ مناظره دیروز در دو بخش برگزار شد که بخش عمده سخنان نامزدها و مباحث مطروحه به شرح ذیل است؛ راهکارهای ایجاد اشتغال

به قید قرعه سوال اول که در خصوص اینکه مشکل اشتغال را چگونه و تا چه اندازه و در چه مدتی در دولت خود مهار خواهید کرد؟ را سیدمحمد غرضی پاسخ داد و هفت نامزد دیگر صحبت‌های وی را نقد کردند.

سیدمحمد غرضی در پاسخ به این سوال گفت: در صدسال گذشته تولید نداشته‌ایم و اشتغال وقتی سامان می‌یابد که تولید سامان می‌یابد، تولید هم وقتی سامان می‌یابد که هزینه پول به سمت نزولی شدن برود در غیر اینصورت اشتغال مصنوعی است و بعد از اینکه ما توانستیم محکم جلوی تورم بایستیم، اشتغال ایجاد می‌شود.

هفت نامزد دیگر اینگونه براساس قرعه صحبت‌های غرضی را نقد کردند که ابتدا محمدباقر قالیباف گفت: این درست است که رونق اقتصادی اساس کار است، اما امروز با رکود مواجه هستیم. تورم از یک طرف به وجود آمده و نمی‌توانیم نقدینگی را کنترل کنیم؛ بنابراین باید نقدینگی را به سمت تولید هدایت کنیم و در این صورت می‌توانیم با حرکت به سمت تولید آنها را کنترل کنیم.

سپس غلامعلی حدادعادل با اشاره به اینکه مسئله تورم بیش از اشتغال پرداخته شده است، اظهار داشت: البته تورم در اشتغال تأثیر بسیار زیادی دارد و در حال حاضر در مسائل کشور مسائلی وجود دارد که باید به این نکات توجه کنیم از جمله اینکه در حال حاضر بازار کار متولی ندارد یعنی وزارت کار می‌گوید که من مسئول اشتغال نیستم و تنها مسئول حل و فصل روابط کارگر و کارفرما هستم.

در ادامه علی‌اکبر ولایتی با تأکید بر اینکه سیاست دولت‌ها چه در قبل و چه بعد از انقلاب بیش از اینکه تولیدمحور باشد توزیع‌محور بوده است، گفت: همان‌طور که بر اساس تفسیر اصل 44 قانون اساسی که توسط مقام معظم رهبری نهایی و ابلاغ شد تولید باید مردمی شود.

محسن رضایی هم بیکاری و تورم را دو چیز جدا از هم دانست و افزود: اگرچه ممکن است تناسب‌هایی ضعیف بین بیکاری و تورم برقرار می‌شود ولی دو موضوع جدا از هم هستند. برای اشتغال باید دو عنصر شاغل و شغل وجود داشته باشد. شغل را کارآفرین درست می‌کند و شاغل هم کسانی هستند که توانایی انجام کار را داشته باشند.

سعید جلیلی نیز بیکاری را یکی از مهمترین موضوعات کشور ذکر و خاطرنشان کرد: رشد جمعیتی ما به دوران نیاز به کارش رسیده و به نظر می‌رسد اشتغال باید در تولید و این تولید مبتنی بر رقابت و کیفیت بیشتر باشد.

کاندیدای بعدی که به نقد مسئله پرداخت، محمدرضا عارف بود که مهمترین کار را در این خصوص احیای سازمان مدیریت عنوان کرد و افزود: ما حداقل به یک میلیون فرصت شغلی نیاز داریم که برای اینکه این اتفاق بیافتد به ثبات اقتصادی نیاز داریم.

حسن روحانی آخرین نفری بود که به تحلیل این سوال پرداخت و گفت: در جامعه ایرانی بیش از 3 میلیون نفر بیکار وجود دارد و بیش از 800 هزار نفر نیروی متخصص فارغ‌التحصیل آماده کار است ولی کار و شغلی ندارند نشان می‌دهد این مهمترین موضوع است. راه حل این مسئله بهبود شرایط محیط کسب و کار است.

غرضی در دفاع از خود رقابت خارجی را در موضوع تولید مهم دانست و خاطر نشان کرد: رقابتی شما کشورهای مثل ترکیه و هند هستند. در هر سال 40 میلیارد دلار سهم واردات می‌شود و کالاهایی مثل گوشت و روغن و حتی اخیراً کره هم وارد شده این مسئله ناشی از این است که تمام کسانی که به تولید پرداختند به خاطر هزینه‌های بانکی زیاد تولید را رها کردند، تولید اگر حمایت اداری و سیاسی و منطقی نداشته باشد شکست می‌خورد.

تعامل قوه مجریه با همه ارکان نظام

در ادامه منظره هشت نامزد یازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در شبکه اول سیمای محمدرضا عارف به این پرسش که نگاه و برنامه شما برای نظام تصمیم‌گیری کشور و تعامل با سایر قوا و نهادهای نظارتی کشور چیست؟ اینگونه پاسخ داد: حاکمیت یکپارچه یک جریان سیاسی بر اقتصاد کشور در طول هشت سال گذشته یکی از ایرادات بود چون سایر جریان‌ها از این عرصه کنار گذاشته شده اند. همچنین حضور برخی از نظامیان و شرکت‌های وابسته به نهادهای نظامی در امور اقتصادی از ایرادات دیگر است و این امر موجب شده که فضا برای مشارکت بخش‌های خصوصی تنگ‌تر شود و ما شاهد کمترین مشارکت بخش خصوصی در امور اقتصادی بوده‌ایم.

وی افزود: در قانون اساسی کشور ما به استقلال قوا اشاره شده است و باید قوا ضمن استقلال با یکدیگر نیز تعامل داشته باشند و مشکلات را در یک فضای صمیمی حل کنند و اگر به موردی برخورد کردیم می‌توانیم با توجه به قانون اساسی و اصل 110 و کمک رهبری مشکلات را حل کنیم.

در نقد سخنان عارف براساس قرعه ابتدا روحانی با بیان اینکه آزادی بیان و امکان نقد آزاد اهمیت دارد، گفت: دولت باید به صورت فراجناحی اداره شود، جناح واحد به این معناست که نیمی از نیروهای متخصص را کنار بگذاریم که در این صورت کشور ضرر بزرگی را متحمل خواهد شد.

در ادامه ولایتی اینگونه تحلیل کرد که ما باید از نیروهای متخصص استفاده کنیم که دولت از وجود آنها محروم نماند، اما نیروهای مختلف باید وجه مشترکی داشته باشند و آن اعتقاد به نظام، قانون اساسی و ولایت فقیه در قول و فعل است.

رضایی با اشاره به این که من جزو هیچ کدام از این دعاوها نبوده‌ام و می‌توانم قضاوت صحیح‌تری داشته باشم، گفت: من نه جزو تیم آقای خاتمی بودم که اصولگراها را کنار گذاشته باشم، نه جزو تیم آقای احمدی‌نژاد بودم که اصلاح‌طلبان را کنار بگذارم و هیچ کدام از این دو را قبول ندارم. معیار من برای بکارگیری نیروهای توانمند، کارآمدی و قبول داشتن نظام است.

جلیلی هم تصمیم صحیح اقتصادی را تصمیم مبتنی بر گفتمان نظام و انقلاب دانست و افزود: ما 75 میلیون جمعیت داریم و در تصمیم‌گیری‌ها مردم، کارشناسان و دولتی‌ها دخیل هستند. مثلاً در موضوع کشاورزی می‌توان از مردم سوال کرد که چه نکاتی دارند، بعد کارشناسان و بعد دولتی‌ها به این سوال پاسخ می‌دهند.

حدادعادل نیز با بیان اینکه من موافقم که کشور نباید از نیروهای کارشناس و خدوم با آمدن هر دولتی خالی شود، گفت: در دوران اصلاح‌طلبان هم از اصولگرایان استفاده نشد اما اگر بنده اداره کشور را برعهده گرفتم سعی می‌کنم که گرایش‌های سیاسی را از نیروهای کارشناس و متخصص جدا کنم.

همچنین قالیباف با اشاره به اینکه بنا بود این مناظره اقتصادی باشد اما بحث‌های سیاسی را مطرح کردیم، اظهار داشت: وقتی قرار است اقتصاد را حل کنیم، چه کار به کار سیاست‌زدگی داریم؟ اگر سیاست‌زدگی اینگونه شود، دیگر باید اقتصاد را رها کنیم.

در پایان این بخش غرضی نیز خاطرنشان کرد: حاکمیت ایجاب می‌کند تا مردم را در مدار انقلاب نگاه داریم و مادامی که می‌خواهیم کشور را به گروه‌های سیاسی تقسیم کنیم، این کار خلاف انقلاب و شأن رهبری است.

عارف در فرصت دفاع از مواضعش در خصوص این سوال گفت: ما در دولت اصلاحات یک کمیته هماهنگی با مجلس تشکیل داده بودیم نه اینکه دعوای رئیس دو قوه را در صحن علنی مجلس مطرح کنیم و اختلافات آنان را به میان مردم بیاوریم، کمیته‌ای تشکیل شده بود و مسائل را حل می‌کردیم به اعتقاد من همین نگاه باید دنبال شود و کشور اداره شود.

مسکن و مهار قیمت آن

محسن رضایی نفر سومی بود که در جایگاه پاسخ ایستاد و به این سوال که برنامه دولت شما برای تامین مسکن و مهار قیمت آن چیست؟ اینگونه پاسخ گفت: ما زمین فراوانی در کشور داریم ولی می‌بینیم که قیمت مسکن در تهران و در کلانشهرها به صورت سرسام‌آور بالا می‌رود و برنامه‌ریزی‌ها برای ایجاد مسکن را از بین می‌برد.

وی افزود: مسکن مهر را با اصلاحاتی دنبال کنم و زحمتی در این ارتباط کشیده شده و نباید آن را نیمه‌تمام رها کرد. مقرراتی که برای محدوده شهرها و ایجاد شهرها وجود دارد، باید بر اساس معماری نوین اسلامی باشد و ضروری است در این قوانین در راستای معماری نوین اسلامی بازنگری صورت بگیرد.

قالیباف در نقد تحلیل رضایی در خصوص مسکن تصریح کرد: در داخل شهر زیر ساخت‌هایی مثل آب و برق و مترو داریم، چرا باید در

بیابان مسکن بسازیم؟ شاید اینکه در بیابان مسکن را ارزان‌تر بسازیم درست می‌شود اما از طرف دیگر هزینه‌ای را از بیت‌المال استفاده می‌کنیم که در این مناطق آب و برق و گاز و سایر زیرساختها را ایجاد کنیم. در تهران 14 هزار هکتار بافت فرسوده وجود دارد. لازم نیست ما به پرنده برویم.

نفر بعدی غرضی بود که اینگونه استدلال کرد: بخش اصلی کسانی که مسکن ندارند این است که اشتغال نداشتند و نتوانستند پس‌انداز کنند و امروز به این وضع رسیده‌اند که بسیاری بدون مسکن ماندند. دولت در دو کلمه خلاصه می‌شود؛ تورم و اشتغال. جلیلی هم با تبیین تقاضای مصرفی بازار مسکن گفت: ما در سال حدود 850 هزار ازدواج داریم و این ازدواج‌ها به مسکن نیاز دارند که باید به این نیاز پاسخ داده شود، به نظر من مسکن مهر پاسخی به این نیاز است و باید ادامه پیدا کند. عارف نیز به طرح خود در این خصوص اشاره و تأکید کرد: برای رفع مشکلات طرح مسکن ماندگار را پیشنهاد دادیم که ان‌شاءالله بتوانیم جوابگوی جوانان کشور باشیم و بتوانیم آرامش را به جوانانی که می‌خواهند ازدواج کنند به خانواده‌هایشان برگردانیم. در ادامه حدادعادل سهم بودجه‌ای دولت در خصوص مسکن را ناکافی دانست و افزود: جا داشت دولت قدری هم به سایر صنایع که ارتباط مستقیم با مسکن ندارند می‌پرداخت. به اعتقاد من اولویت با ایجاد مسکن در بافت فرسوده است تا در عین حال مقاوم‌سازی هم تأمین شود.

روحانی با تأکید بر اینکه برای تکمیل مسکن مهر چندین میلیارد اعتبار لازم است و بانک مسکن هم به خاطر همین طرح از بانک مرکزی استقراض کرده است، گفت: به نظر من مسکن مهر اشکالات فراوانی دارد اما چاره‌ای نیست جز این که در دولت بعد اشکالات مرتفع و نواقص رفع شود.

ولایتی در بررسی موضوع مسکن با بیان اینکه در کشور ما عمر متوسط ساختمان‌ها 50 سال و در کشورهای اروپایی 150 سال است، خاطر نشان کرد: باید عیوب مسکن مهر از جهت تأمین آب، برق، گاز و ... رفع و نیازهای آن تأمین شود. در زمانی که نوبت به دفاع رضایی رسید، وی با تأکید بر اینکه مسکن مهر را ادامه دهیم، گفت: ما باید از ابتدا مشخص کنیم شهرها به چه صورت باید توسعه یابد و اقتصاد و اشتغال نیز در هر شهر در نظر گرفته شود و تا این کار را انجام ندهیم مسئله مسکن حل نمی‌شود.

گسترش عدالت اقتصادی

در مناظره هشت نامزد یازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری پرسش چهارم با این عنوان که نگاه، برنامه و شاخص دولت شما برای گسترش و اندازه‌گیری عدالت اقتصادی چه خواهد بود را حسن روحانی این گونه پاسخ داد: شعارهای سیاسی ما با عملکرد اقتصادی ما سازگار نیست. در شعار سیاسی، شعار مقاومت می‌دهیم اما در عمل در بخش اقتصادی مقاومتی در کار نیست. در شرایطی که سیاست اقتصادی و سیاسی ما باید منطبق با هم باشند می‌بینیم که دو رویکرد متفاوت وجود دارد و کاملاً جدا از یکدیگر حرکت می‌کنند. ما در اقتصاد با واردات و دست نیاز به سویی بیرون دراز کردن اعلام نیاز می‌کنیم اما در سیاست اعلام بی‌نیازی می‌کنیم این همه بیکاری در کشور یک شاخص برای بی‌عدالتی اقتصادی است.

نفر اولی که روحانی را درباره این سوال نقد کرد سعید جلیلی بود، وی عدالت را مقدم بر پیشرفت دانست و افزود: ما اگر توانستیم عدالت را محقق کنیم و به تمام ظرفیت‌های مردم و آحاد کشور فرصت بروز استعدادهایشان را بدهیم، به دنبال آن پیشرفت نیز ایجاد می‌شود. عدالت باید به شکل ساختاری و نهادینه شکل گیرد نه اینکه با حرکت‌های مقطعی و یا در ارتباط با موضوعات مشخص صورت بگیرد.

غرضی هم عدالت را اینگونه معنا کرد که عدالت یعنی اینکه دولت دست خود را از جیب مردم بیرون بیاورد و تصریح کرد: وقتی که در دولتی ارز کشور یک‌دفعه به 3500 تومان می‌رسد. این موجب می‌شود که جیب فقرا خالی شود و قدم اول در راستای عدالت این است که دست کسی که در جیب فقر است باید بیرون بیاید و این دست قطع شود.

در ادامه عارف با اشاره به اینکه عدالت اجتماعی نباید به منزله تقسیم فقر تلقی شود، گفت: گسترش عدالت اقتصادی که از شعارهای ماست، برای تحقق نیازمند تولید ثروت است و ما باید ابتدا اولویت را به اقشار آسیب‌پذیر اختصاص دهیم تا ان‌شاءالله بتوانیم خط فقر را به سطح قابل قبولی برسانیم.

قالیباف هم در این باره تصریح کرد: عدالت یک عمل و اقدامی است که باید اتفاق بیافتد و مردم آن را بچشند در عدالت فردی همه آحاد ملت طبق قانون اساسی با هر گرایشی که دارند باید از همه فرصتهایی که در قدرت است به طور برابر استفاده کنند.

همچنین حدادعادل اجرای هدفمندی یارانه‌ها را در راستای تحقق عدالت دانست و افزود: ما می‌بینیم که یک خانواده قبل از اجرای این طرح روزانه چندین لیتر بنزین استفاده می‌کنند ولی یک خانواده فقیر هیچ مقدار بنزینی مصرف نمی‌کرد و هیچ استفاده‌ای از این یارانه‌ای که دولت اختصاص داده بود نمی‌کرد. یکی از اهداف هدفمند کردن یارانه‌ها تأمین عدالت بوده و باید تمدید بشود.

رضایی هم عدالت توزیعی و تولیدی را تشریح و اظهار کرد: ما باید فرصت‌ها را بین همه توزیع کنیم و در نتیجه درآمدها بین همه اقشار توزیع شود اما متأسفانه در نگاه و شاخص مشکل داریم. برنامه‌های من درباره یارانه سبز، ایجاد پنج میلیون کسب و کار خانگی و ایجاد شغل برای جوانان ناظر بر این است که عملاً عدالت را محقق کنیم.

در پایان این بخش روحانی در دفاع از خود گفت: نکته مهم در بحث عدالت، تمرکززدایی است. امروز استان‌های کشور احساس می‌کنند این توان را دارند که برای اداره استان خود تصمیم‌گیری کنند اما این تصمیمات در تهران متمرکز شده. ما باید بار را از دوش تهران برداریم و امکانات و اختیارات بیشتری را به استان‌ها بدهیم.

مواجهه با کاهش درآمدهای نفتی
در ادامه مناظره نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری در شبکه اول سیما، غلامعلی حدادعادل در پاسخ به این پرسش که برنامه دولت

شما براي مواجهه با کاهش درآمدهاي نفتي در اولين سال دولت آینده چيست؟ گفت: با افزايش صادرات غيرنفتي همچون صادرات محصولات کشاورزي مي توان جاي خالي صادرات نفتي را پر کنيم، استفاده از کريدور ترانزيت شمال جنوب هم مي تواند در مقابل کاهش درآمد نفتي ما را مقاوم تر کند.

وي افزود: فکر مي کنيم ملت ما و دولت من در آینده براي مقابله با کاهش ارز ناشي از درآمد نفت بايد سبک زندگي اسلامي را در نظر داشته باشد. ما نمي توانيم به سبک زندگي غربي عمل کنيم و طعمه تحريم غرب قرار گيريم.

روحاني در تحليل اين سوال با اشاره اينکه بايد دست از خامفروشي برداريم، گفت: امروز بسياري از کالاها را به صورت خام صادر مي کنيم حتي معادن سنگ هاي قيمتي و سنگ هاي ساختماني به صورت خام صادر مي شود. بايد موانع را برداريم تا مردم با ايجاد پالايشگاهها و صنعت پتروشيمي نفت را از خام فروشي دربياورند.

عارف هم در اين خصوص تاکيد کرد: جهت گيري کلي دولت ما اقتصاد بدون نفت است. اساسا نگاه ما به نفت اين است که بايد بتوانيم آن را براي آيندگان هم حفظ کنيم. اما در کوتاه مدت با راه حل هايي مثل انضباط مالي دولت، مي توان هزينه هاي دولتي را کاهش داد و با واگذاري سريع وابستگي دولت به نفت را تحديد کرد.

در ادامه جليلي اين موضوع را يک فرصت دانست و افزود: هر چقدر وابستگي به نفت کاهش پيدا کند، اين يک فرصت است و به نسبت آن مي توانيم از ديگر ظرفيت ها چه در حوزه نرم افزاري و سخت افزاري استفاده کنيم. از طرف ديگر مي توانيم از خامفروشي جلوگیری کرده و از ارزش افزوده محصولات ناشي از نفت استفاده کنيم و استفاده از ارزش افزوده اين محصولات موجب افزايش درآمد ارزي مي شود.

ولايتي با تاکيد برا اينکه ما بايد براي حل اين مشکلات چاره انديشي کنيم، گفت: امروز آنها نفت ما را تحريم کردند و کمتر مي خرنند. براي نقل و انتقال دلار مشکلاتي ايجاد کردند و فردا ممکن است جنس ديگري را تحريم کنند يا مشکلات ترانزيتي ايجاد کنند ما بايد در اين خصوص برنامه داشته باشيم.

همچنين قاليباف تحليل خود را در اين خصوص با مثالي از شهرداري تهران توضيح داد و اظهار کرد: در شهرداري هميشه 30 درصد درآمد از دولت تامين مي شد اما امروز درآمد ما از دولت به کمتر از پنج درصد رسيده است و اين يعني درآمد ما بدون نفت توليد مي شود و ما مشکلي در اجراي پروژه ها نداريم، چراکه ما پيش بيني کرديم و درآمد را خودمان تامين کرديم.

غرضي به سوابق خود در دوران وزارت نفت اشاره و تاکيد کرد: در دولت وفاق هزينه کشور 115 ميليارد دلار بود. در دولت سازندگي 118 ميليارد دلار، در دولت اصلاحات 128 ميليارد دلار و در دولت اخير درآمد سنگيني حاصل شد که بخش اکثريت آن صرف واردات شد.

در ادامه رضايي موضوع کاهش درآمدهاي نفتي را يک تهديد عنوان و اظهار کرد: راه حل اين تهديد اين است که دولت را از اقتصاد بيرون بکشيم و مردم را به طور واقعي درگير اين مسائل بکنيم. پروژه هاي عظيمي در سطح کشور وجود دارد که دولت به آن توجهي نمي کند.

حدادعادل در دفاع از موضع خود در اين خصوص گفت: ملت ايران بدانند ما مي توانيم بدون وابستگي به نفت هم اقتصاد خوبي داشته باشيم. کل واردات ما در سال 91، 53 ميليارد دلار بوده که 32 ميليارد دلار آن صادرات غيرنفتي بوده است. از اين ميان 30 ميليارد دلار کالاهاي واسطه اي وارد شده که براي اقتصاد کشور مفيد است اما هشت ميليارد دلار واردات گروه 9 و 10 که عمدتا تجملي هستند، داشته ايم مثل خودروهاي وارداتي گران قيمت که عده اي با آن مانور تجمل در خيابان ها مي دهند.

حمایت از کار و سرمايه ايراني

محمدباقر قاليباف به عنوان نفر ششم از نامزدهاي رياست جمهوري به اين پرسش که گام هاي عملي دولت شما براي تقويت توليد ملي و حمايت از کار و سرمايه ايراني و بهبود فضاي کسب و کار چيست؟ اينگونه پاسخ داد: براي رونق کار همانطور که در برنامه هايم به آن اشاره کردم، برنامه دو ساله داريم. سفته بازي بايد جمع شود، از درآمدهاي بدون توليد ماليات اخذ مي کنم و انضباط بودجه را در دولت مورد توجه قرار مي دهيم.

وي در ادامه به استقلال بانک مرکزي اشاره کرد و افزود: ما نبايد هر هفته و هر ماه تصميمات را عوض کنيم تا براي عده اي رانت ايجاد کنيم و آنها يک شبه ميلياردر شوند که در نتيجه سرمايه فقرا هم تقليل يابد. بايد نوعي بازبيني در توزيع کالا و خدمات داشته باشيم.

حداد عادل نخستين فردي بود که در تبیین شعار 171# حمايت از کار و سرمايه ايراني؛ گفت: ما براي رونق بخشي به توليد ملي و حمايت از کار و سرمايه ايراني بايد آسيب شناسي از وضع موجود داشته باشيم. ما آسيب هاي ساختاري داريم و سياستگذاري اقتصاد ما نيز آسيب رسان است؛ البته فشار خارجي و تحريم نيز وجود دارد که در داخل اثر مي گذارد. اما مي توانيم با اصلاحات ساختاري و سياستگذاري به توليد کمک کنيم.

جليلي هم ضمن مهم دانستن موضوع توليد داخلي خاطرنشان کرد: بايد سعي کنيم تا جايي که امکان دارد از توليد داخلي حمايت کنيم. در واقع براي توليدکننده داخلي فرجام و پايان کار را مشخص کنيم اگر فرجام توليد مشخص باشد، ظرفيت زيادي براي توليد ايجاد شده و توليدکنندگان انگيزه پيدا مي کنند.

در ادامه عارف با اشاره به لزوم اختصاص سهم هدفمند کردن يارانه ها به توليد کنندگان، تصريح کرد: بيمه کشاورزان، معيشت آنان، رسيدگي به مشکلات کارگران و بيمه بيکاري آنها در بخش کشاورزي بايد مورد توجه قرار بگيرد. کسب و کار خانگي از موارد ديگري است که بايد به آن توجه شود. ما 18 ميليون خانم خانه دار داريم که مي توانيم از آنها براي کسب و کار خانگي استفاده کنيم.

روحاني هم در اين باره گفت: بايد از مصرف محوري به سمت توليد محوري حرکت کنيم در سال هاي اخير مصرف محوري رشد کرده است. خصوصي سازي بايد واقعي باشد. آنچه که انجام شد، فقط 13 درصدش واقعي و بقيه آن شبه دولتي بود. رقابت ها بايد واقعي

باشد.

همچنین رضایی بهره بردن از توان نیروی انسانی ملی را در این زمینه مهم دانست و افزود: باید ساختار دولت را به سمت تولید ملی سوق دهیم و در کنار هر وزارتخانه‌ای، اتاق فکر ایجاد کنیم. من مجمع عالی اقتصاددانان را ایجاد می‌کنم و شوراهایی را در این زمینه ایجاد خواهم کرد و از نظرات اتاق بازرگانی، خانه صنعت و اتحادیه‌های اقتصادی و ... استفاده می‌کنیم و ایالت‌های اقتصادی نیز ایجاد می‌کنم.

غرضی با تأکید بر اینکه موقعی تولید شکل می‌گیرد که هزینه سرمایه پایین بیاید، گفت: این امر در صورتی تحقق پیدا می‌کند که تورم کاهش پیدا کند و وقتی تورم کاهش پیدا کند، تولید نیز شکل می‌گیرد و این یک چرخه است. ما باید بورس مصنوعی و شبه پولی را از بین ببریم و سرمایه نیز جایگاه عالی خود را در کشور پیدا کند.

ولایتی هم با تقسیم تولید به دو بخش صنعت و کشاورزی، تأکید کرد: تولید در بخش صنعت باید کاملاً مردمی شود یعنی کارگاه‌ها و کارخانه‌ها به مردم واگذار شود. متأسفانه دولت بخش مهمی از صنایع را در اختیار دارد و بخش‌های دولتی اگر دچار مشکل شوند، از بانک‌ها قرض می‌گیرند و مشکلاتشان برطرف می‌شود. در بخش کشاورزی نیز تا زمانی که نتوانیم قیمت خرید محصولات کشاورزی را تأمین کنیم، مشکل حل نمی‌شود.

در قسمتی که نوبت به دفاع قالیباف از صحبت‌های خود رسید، وی گفت: 70 درصد سهم رشد اقتصادی در کشورهای دیگر مربوط به بخش خدمات است و 30 درصد باقیمانده به کشاورزی و صنعت تعلق دارد. اما متأسفانه سهم رشد اقتصادی از طریق خدمات برای کشور ما 45 درصد است. ما می‌توانیم خدمات را به سرعت با توجه به نیروی جوان و نیروی متخصصی که داریم به ویژه در حوزه آبی افزایش دهیم که البته نیازمند پهنای باند بالا و حل مسائلی از این دست هستیم.

هدفمند کردن یارانه‌ها

در ادامه منظره هشت نامزد یازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در شبکه اول سیمنا، سعید جلیلی به این پرسش که گام دوم قانون هدفمندی یارانه‌ها را چگونه و با چه تدابیری اجرا می‌کنید؟ اینگونه پاسخ داد: هدفمندی یارانه‌ها امروز یک قانون است و باید به خوبی اجرا شود. برخی موضوعاتی که ما مطرح می‌کنیم مثل حمایت از تولید و مبارزه با تورم در دولت‌های قبلی هم مطرح شده اما موفق نبوده است یا قانون هدفمندی یارانه‌ها موضوعی بوده که همه روی آن وفاق داشتند اما چرا در اجرا دچار مشکل شد. اولین کار برای هر سیاست اقتصادی که ما می‌خواهیم دنبال کنیم این است که اگر به ساختار اجرایی دولت توجه نکنیم هر سیاست خوبی در عمل موفق نخواهد شد.

رضایی در نقد مواضع جلیلی در خصوص قانون هدفمندی یارانه‌ها گفت: من معتقدم که مرحله اول طرح هدفمندی یارانه‌ها به دلیل اینکه دولت تعهد داده است باید عملی شود ولی در مرحله دوم باید به صورت درآمدی و تولیدی عمل کنیم یعنی پولی را که صرف این کار می‌شود، وارد تولید کرده و سرمایه‌گذاری کنیم و سپس مشاهده خواهیم کرد که این پول در مصرف و تقاضا اثر خودش را می‌گذارد؛ بنابراین مرحله دوم هدفمند کردن یارانه‌ها را حتماً انجام خواهیم داد.

غرضی نیز با اشاره به این موضوع که این بار اولی نیست که ما یارانه پرداخت می‌کنیم، اظهار کرد: بحث اینکه این شبه پول و تورم چگونه در کشور تزریق شود که زندگی مردم را ارتقا بدهد بحثی کارشناسی، اقتصادی و فنی است. وقتی بدون این کارشناسی‌ها وارد میدان شویم و می‌خواهیم که با پرداخت یارانه به کار سیاسی بپردازیم نتیجه‌ای جز این نخواهد داشت.

قالیباف هم وعده ادامه اجرای هدفمندی یارانه‌ها را داد و افزود: در واقع یارانه تولید را که دولت پیش‌بینی کرده، حتماً ادامه می‌دهیم اما در کنار این باید سیاست‌های دیگری برای دهک‌های پایین جامعه نیز در نظر گرفته بشود تا قدرت خرید مردم افزایش یابد. در ادامه حدادعادل با تأکید بر اینکه هدفمندی یارانه‌ها باید به درستی اجرایی شود، گفت: اگر مراد از اجرای مرحله دوم هدفمندی یارانه‌ها این باشد که این 45 هزار تومان تبدیل به 100 هزار تومان یا 5 برابر شود، فکر نمی‌کنم دردی از دردهای مردم درمان شود و این مسئله خود منشأ تورم می‌شود.

عارف نیز در این خصوص تصریح کرد: ما باید فاز اول هدفمندی یارانه‌ها را کامل اجرا کنیم و سهم تولید از یارانه‌ها را هم که داده نشده بدهیم. بعد از آن با ارزیابی مرحله اول باید توجه بیشتری به اقشار آسیب‌پذیر داشته باشیم و بیمه پایدار را تأمین کنیم. در حال حاضر حدود 70 درصد از بیمه را مردم می‌پردازند که مطابق قانون باید به 30 درصد برسد. روحانی هم با اشاره به اینکه این رقم یارانه جبران تورم را نکرد، گفت: به اعتقاد من یارانه افرادی که دارای حقوق ثابت هستند مثل کارگران و کارمندان باید تقویت شود. پیشنهاد دولت من یارانه کالایی به مردم است و مردم نسبت به تأمین کالاهای اساسی تضمین لازم را داشته باشند.

در ادامه ولایتی نیز اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها را لازم دانست و افزود: زمانی که متناسب با پولی که در بازار است به همان نسبت تولید کالا صورت نگیرد و ما شاید این حرف را در بین مردم شنیده‌ایم که می‌گویند یارانه‌ها را بگیرد ولی قیمت کالاها را سر جایی خود برگردانید. وقتی که به صورت حساب نشده نقدینگی در جامعه بریزیم و کالا نیز متناسب با آن نباشد این تورم ایجاد می‌شود و باید این روند اصلاح شود.

جلیلی در دفاع از تحلیل خود در این باره گفت: ما باید ساختار اقتصادی کشور را درست کنیم و تا ساختار اداری درست نشود، این نقدینگی وجود خواهد داشت. البته نقدینگی‌های زیادی مشابه هدفمند کردن یارانه‌ها در کشور وجود دارد که جمع نشده‌اند از جمله نقدینگی که از بابت معوقات بانکی که حدود 70 هزار میلیارد تومان است وجود دارد که عمده این معوقات در دست تعدادی است.

مهار گرانی و تورم

علی‌اکبر ولایتی به عنوان آخرین نامزد در جایگاه پاسخ به سوال ایستاد و به این سوال که برنامه عملی دولت شما برای مهار گرانی و

تورم چیست؟ این طور پاسخ داد: میزان رها کردن پول در جامعه متناسب با تولید کالا و خدمات نباشد، تورم ایجاد می‌شود. اگر چنین فکری نشده باشد، تورم نیز وجود دارد و برای این کار باید فکریهای مختلفی کرد که یکی از آنها فکر عاجل است که دولت باید تنظیم بازار کند که اگر اجناسی که مورد نیاز مردم است و اگر این اجناس حیاتی و اضافی نیست، از تولید آنها حمایت شود، از قبیل آنچه که دولت انجام داده است.

وی افزود: بخشنامه‌هایی که توسط دستگاه‌ها صادر می‌شود، ضرورتی ندارد و معتقدم باید یک متصدي اقتصادي و یا یک معاونت اقتصادي وجود داشته باشد که به صنایع یا بخش بازرگانی یا بانک مرکزی رسیدگی کند تا مردم سرگردان نشوند.

در ادامه جلیلی در نقد موضع ولایتی در خصوص این سوال گفت: نقدینگی در ساختار اداری موضوع قابل توجهی است. وقتی ما برای یک پروژه چند برابر پول قرار می‌دهیم در حالی که با یک پنجم می‌شود آن را اجرا کرد، همین افزایش نقدینگی و ایجاد تورم، لذا باید عدالت ساختاری داشته باشیم و با تورم ساختاری برخورد کنیم.

رضایی هم درباره طرح دولت خود برای مهار تورم، تأکید کرد: ما باید نقدینگی را در اولین فرصت کنترل کنیم، اگر نه ارزش پول ملی ما که جزو ناموس ماست، کاهش می‌یابد. 1000 تومان امروز، برابر 300 تومان سال گذشته است و ما باید در چند ماه آینده ترمز جدی بر این روند داشته باشیم تا جلوی گرانی و تورم گرفته شود.

همچنین قالیباف به اصلاح سیاست‌های پولی و مالی اشاره کرد و افزود: کنترل افزایش نقدینگی از مسائلی است که چنانچه اتفاق بیفتد مردم اعتماد پیدا خواهند کرد. ما امروز به اعتماد مردم نیازمندیم. دولت ما این کار را در طول شش ماه به وجود خواهد آورد و ما می‌توانیم همچون کشورهای دیگر از این شرایط سخت گذر کنیم.

غرضی هم با انتقاد از افزایش هزینه‌های دولت، گفت: تورم نتیجه آن است که دولت بیشتر از درآمدهایش هزینه می‌کند. تا زمانی که در دولت‌ها هزینه‌ها و درآمدها یکسان نشود در جامعه تورم را پیش‌رو خواهیم داشت. من امیدوارم دولتی روی کار آید که بیشتر از درآمدهایش هزینه نکند.

عارف نیز با یادآوری این نکته که در سال 76 تورم 13/3 درصد بود، تصریح کرد: اگر دولت می‌خواهد تورم را کنترل کند اول باید خودش را کنترل کند. رشد نقدینگی بیشترین اثر را در تورم دارد. نهادهای نظارت بر کارکرد دولت باید تقویت شوند. سرمایه‌گذاری بیشتر افزایش پیدا کند و بانک مرکزی به استقلال برسد تا بتوانیم شاهد کم شدن تورم باشیم.

در ادامه روحانی مهم‌ترین مسئله را آرامش و ثبات بازار طلا و پول دانست و خاطرنشان کرد: مردم دائماً دچار نگرانی هستند که برای تامین کالاهای روزمره خود، که امروز یک قیمت دارد، در روزهای آینده چه قیمتی باید پرداخت کنند. راه‌حل اصلی رفع موانع تولید است. تولید باید به حرکت دربیاید تا با آمدن کالاها به بازار و تعادل بین عرضه و تقاضا تورم کاهش پیدا کند.

همچنین حدادعادل تورم را موجب ثروتمندتر شدن ثروتمندان و فقیرتر شدن فقرا ذکر کرد و گفت: دولت برای اینکه پول بیشتری خرج کند درصدد بر می‌آید که کسری بودجه خود را از بانک مرکزی تامین کند. معتقدم باید برای تورم یک راهکار کوتاه‌مدت در نظر گرفت و آن تثبیت قیمت‌هاست و همچنین راهکارهای درازمدت و میان‌مدت که از جمله مهم‌ترین آن می‌تواند اجرای اصل 44 قانون اساسی باشد.

در پایان این بخش از مناظره ولایتی راهکارهای درازمدت، کوتاه مدت و میان مدت خود را برای مهار تورم تبیین کرد و افزود: این یک تنفس شش ماهه که باید به تولیدکنندگان بدهیم. اکنون بسیاری از کارخانه‌ها خوابیده‌اند و کمتر از میزان ظرفیت خود کار می‌کنند، تحت فشار مالیاتی و یا پرداخت اقساط بانک و تسهیلات خود هستند. باید به آنها فرصتی داد تا میزان تولید خود را متناسب با آنچه که مشخص می‌شود افزایش دهند. وقتی که تولید افزایش پیدا کند تورم نیز در کوتاه مدت مهار می‌شود.

در ادامه مناظره هشت کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری یازدهم، پیش از زمان استراحت آنها، هریک از کاندیداها به مدت 90 ثانیه به جمع بندی سخنان خود پرداختند.

بخش دوم مناظره میان 8 کاندیدا در حالی شروع شد که 8 سوال از نامزدها پرسیده می‌شد و آنها موظف بودند در پاسخ‌های بسیار کوتاه و چند کلمه‌ای نظرات شان را بیان نمایند که البته برخی نامزدها به این قسمت از مناظره اعتراض کردند.

همچنین در بخش پایانی مناظره، عکس‌هایی با مضامین مختلف نمایش داده شد و 8 کاندیدای حاضر، نظر خود را درباره آنها بیان کردند. و بالاخره نامزدها پس از حدود چهار ساعت مناظره به جمع بندی خود در اولین روز از برگزاری این مناظره‌ها در صدا و سیما پرداختند.